SROVNÁVÁNÍ PRÁVA

Josef Skála*

Abstrakt: *Informace byla sepsána u příležitosti šedesátiletého výročí existence Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. Autor se zmiňuje o svých profesních začátcích a představuje pracoviště, kde mu bylo umožněno využít vědomostí a zkušeností, které nabyl během své odborné výchovy v ústavu. Autor podává zevrubnou informaci o Švýcarském ústavu srovnávacího práva, kde více jak dvacet let působí. Švýcarský ústav představuje jako výzkumnou a vzdělávací instituce srovnávání práva. Zmiňuje některé z hlavních aktivit švýcarského ústavu, zejména uskutečňování vědeckých výzkumů, badatelských a konferenčních činností, jež aplikují metody srovnávací právní vědy. Zároveň zmiňuje, že instituce spravuje a rozvíjí odbornou právnickou knihovnu a zajišťuje dokumentaci mezinárodně právních písemností a zahraniční legislativy. Švýcarský ústav srovnávacího práva nabízí návštěvníkům vedle více jak půlmilionového knihovního fondu aktuální právnické literatury i přes dva tisíce právnických časopisů v tištěné podobě, zhruba 900 periodik v elektronické podobě a na šedesát právních databází.*
Závěrem autor připomíná dnes nezbytnou a nevyhnutelnou spolupráci právnických pracovišť podobného charakteru, připojuje se ke gratulantům a přeje Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. do dalších let činorodou aktivitu, mnoho svěžích myšlenek, sladěný a dobře naladěný pracovní kolektiv, šťastnou ruku v organizaci vědecké práce a hodně úspěchů při prezentaci výsledků své činnosti.

Klíčová slova: *srovnávací právní věda, vědecká propedeutika, právnické knihovny, právní databáze, spolupráce právnických pracovišť*

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. slaví šedesátiny. Při této příležitosti jsem byl požádán vedením ústavu a tohoto časopisu, abych připojil do jubilejního čísla několik řádků, jež by přispěly k ilustraci pestrosti vědeckých aktivit, které v jubilující instituci pramení. Mé profesní elévské roky jsem spojil s Ústavem státu a práva, který pro mne sehrál nakonec i osudovou úlohu v osobním životě. Jak dobře ví i řada nepamětníků, v ústavu jsem potkal i svoji celoživotní partnerku.

Jsou jistě povolanější k hodnocení úspěšných i méně úspěšných období šedesátileté existence ústavu. To rád přenechávám jiným, ostatně jsem o to ani nebyl požádán. Psát o vlastních pracovních aktivitách, tak jak jsem o to naopak požádán byl, mi ovšem připadá přeci jen nemístně sebestředné a zbytečně honosivé. I to rád přenechám jiným. Nevyužít možnosti k sepsání *laudatia* instituci, se kterou spojuji významnou část svých nejen profesních začátků, by ale podle mne bylo promarněním naskýtající se příležitosti. V tomto stručném příspěvku k šedesátému výročí existence Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. se proto zmíním o instituci, která je mi více jak dvacet let údělem. Připomenu instituci, která mi umožnila zúročit učednická léta a v níž jsem mohl s vděkem uplatnit poznatky a vědomosti nabyté během propedeutiky, a to nejen té institucionální vědecké a jazykové *Knappovy* a *Masopustovy*, jíž se mi v ÚSP dostalo.

Řeč je o Švýcarském ústavu srovnávacího práva (dále také jen *ISDC*),[1] který byl zřízen na břehu Ženevského jezera švýcarským spolkovým zákonem v říjnu 1978.[2] Vznikl na

* JUDr. Josef Skála, CSc., Institut suisse de droit comparé a Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. E-mail: Josef.Skala@isdc-dfjp.unil.ch. Příspěvek vznikl s podporou na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., RVO: 68378122.

základě předlohy a po příkladu obdobných institucí ve světě – např. Max-Planck Institutů[3] v Německu, Ústavu mezinárodního a srovnávacího práva v Londýně,[4] ale třeba i Ústavu srovnávacího práva v bývalé Jugoslávii.[5] *ISDC* je dokumentačním a badatelským místem pro srovnávací právní vědu, zahraniční a mezinárodní právo a informace o něm se snad setká se zájmem.

Hlavním úkolem pracoviště je poradenská a expertizní činnost o zahraničním právu, jež se poskytuje zejména spolkovým úřadům a státní správě. Tato instituce přispívá také k sjednocování právních předpisů a na základě žádosti poskytuje za tímto účelem údaje a dobrozdání mezinárodním organizacím, soudům, kantonální administrativě i jednotlivcům. Nezanedbatelnou součástí aktivit *ISDC* je uskutečňování vědeckých výzkumů, badatelských a konferenčních činností, jež aplikují metody srovnávací právní vědy. Ústav spravuje a rozvíjí odbornou právnickou knihovnu a zajišťuje dokumentaci mezinárodně právních písemností a zahraniční legislativy. *ISDC* navíc při zajišťování všech svých aktivit všestranně spolupracuje s právnickými fakultami a dalšími vysokoškolskými institucemi, jakož i se specializovanými právnickými knihovnami v tuzemsku i v zahraničí.

Švýcarský ústav srovnávacího práva má sídlo (poštovní adresu[6] i budovu) v lausannském univerzitním areálu, na dohled od nadace *Jeana Monneta pro Evropu*,[7] poblíž sídla Mezinárodního olympijského výboru,[8] a nedaleko od švýcarského Spolkového soudu[9] či Mezinárodní sportovní arbitráže.[10] Organizačně je *ISDC* součástí justičního a policejního departementu švýcarské vlády. Přiřazení je to ovšem především organizační a administrativní. Samostatnost, nestrannost a nezávislost ústavu je zaručena nejen zákonem, na jehož základě má vlastní právní způsobilost, ale i soustavnou péčí zákonodárné, exekutivní i soudní moci.[11] Jeho svrchovanost je tak dána nejen relativní teritoriální samostatností a územní vzdáleností od ostatních spolkových institucí, ale i formalizovanými právními a politickými zárukami.

U kolébky instituce, která se věnuje srovnávání práva, nacházíme i českou stopu. Vedle vynikajících švýcarských právníků a politiků se významnou měrou o vybudování *ISDC*

---

1 Název ústavu v oficiálních národních jazycích země je „*Schweizerisches Institut für Rechtsvergleichung*“, „*Institut suisse de droit comparé*“, „*Instituto svizzero di diritto comparato*“ a „*Institut svizzer da dretg cumpareglià*“. Francouzština je pracovním jazykem ústavu, a tak i pro akronym zde používám spojení začátečních písmen francouzského názvu.

2 SR 425.1.

3 *Max-Planck-Gesellschaft*. Webové stránky dostupné z: <http://www.mpg.de/institute> (všechny zde uváděné internetové odkazy byly aktivní k 26. červenci 2015).

4 *British Institute of International and Comparative Law*. Webové stránky dostupné z: <http://www.biicl.org/>.

5 *Institut za uporedno pravo*. Webové stránky dostupné z: <http://www.comparativelaw.info/indexe.html>.

6 ISDC, Dorigny, 1015 Lausanne, Suisse.

7 *Nadace Jeana Monneta pro Evropu*. Webové stránky dostupné z: <http://jean-monnet.ch/>.

8 Mezinárodní olympijský výbor. Webové stránky dostupné z: <http://www.olympic.org>.

9 Švýcarský spolkový soud. Webové stránky dostupné z: <http://www.bger.ch/>.

10 Mezinárodní sportovní arbitráž. Webové stránky dostupné z: <http://www.tas-cas.org/en/index.html>.

11 Srov. k tomu např. Parlamentní interpretaci č. 13.4061 R. Luca z 3. prosince 2013 a odpověď Švýcarské spolkové rady z 26. dubna 2014. Dostupné z: <http://www.parlament.ch/d/suche/seiten/geschaefte.aspx?gesch_id=20134061>. Nebo rozhodnutí švýcarského Spolkového soudu 1P.390/2004 z 28. 10. 2004. Dostupné z: <http:// www.polyreg.ch/d/informationen/bgeunpubliziert/Jahr_2004/Entscheide_1P_2004/1P.390__2004.html>. Nebo rozhodnutí švýcarského Spolkového soudu BGer 4A_165/2015 z 20. března 2015. Dostupné z: <http://www.servat.unibe.ch/dfr/bger/150320_4A_165-2015.html>.

zasloužil i absolvent pražské právnické fakulty, bývalý český advokát a učitel právnické fakulty UK, rodák z Hradce Králové, *Jan Štěpán*. Počátkem osmdesátých let minulého století přichází ovšem budovat Švýcarský ústav srovnávacího práva již jako renomovaný a uznávaný pracovník knihovny právnické fakulty Harvardovy univerzity a jako americký občan. Do Spojených států ho zavál na konci šedesátých let běh života ovlivněný žalostným politickým osudem jeho původní vlasti. Na své češství *Štěpán* ovšem ani na břehu Ženevského jezera nezapomíná. Důkazem toho je i zde s nevšední péčí založená a vybudovaná sekce knih československého práva. Péče a zanícení se ovšem netýká jen knih z jeho původní domoviny. *Jan Štěpán* totiž jako její první ředitel vytváří knihovnu *ISDC*, jejíž věhlas se začal rychle šířit do celého světa. Základem mu bylo vybudování nového klasifikačního systému knihovního fondu,[12] který se všestranně osvědčil. Již samotné vybudování odborné právnické knihovny takříkajíc na zelené louce byl počin hodný obdivu a zvláštního zřetele. Stál u kolébky dnes již mohutné knihovny a rád vzpomínal na to, jak jej těšilo, když nákupy prvních knih zaplňovaly prázdné regály. *Štěpánova* mimořádná zásluha na konstituování ústavní knihovny byla pracovníky oceněna i tím, že jedna ze tří zasedacích síní ústavu dnes nese jeho jméno.

V současnosti má *Janem Štěpánem* založená knihovna více jak půl milionu svazků aktuální právnické literatury a některé publikace bylo dokonce třeba již přesunout do nedalekého depozitáře. Později byl knihovní fond, společně s dostavbou budovy ústavu, doplněn a rozšířen o sekci komunitárního práva a o Evropské dokumentační středisko, čímž bylo předurčeno jedno z dalších těžišť práce *ISDC*. K vybudování přispěla *Nadace Jeana Monneta pro Evropu*, kterou nedaleko ústavu *Monnet* na sklonku svého života založil a která působí jako dokumentační a knihovní středisko pečující o správu archiválií z odkazu tohoto francouzského politika a propagující svojí činností sjednocující se Evropu.

Knihovna, jako srdce ústavu, je badatelům neomezeně přístupna prostřednictvím on-line katalogů,[13] které navíc umožňují spojený přístup a propojení s dalšími bibliografickými katalogy právnických fakult stejně tak jako s dokumentačními místy s knihovní a referenční službou u Švýcarského spolkového soudu v Lausanne, Spolkového trestního soudu v Bellinzoně a Spolkového správního soudu v St. Gallenu.

Návštěvníci knihovny ústavu oceňují především to, že v současnosti mohou publikace vyhledávat distančně prostřednictvím rozsáhlé počítačové databáze, v níž se orientují mimo jiné také díky promyšlenému klasifikačnímu systému. Zároveň oceňují i to, že knihovna a vlastní přístup ke knihám je prezenční. Bezprostřední kontakt s knihami totiž nejednou zprostředkovává nečekaná a mnohdy „osudová" setkání, která neosobní elektronické on-line katalogy jen stěží mohou zajistit.

Švýcarský ústav srovnávacího práva nabízí návštěvníkům mimo knihovního fondu i přes dva tisíce právnických časopisů v tištěné podobě a zhruba 900 periodik v elektronické podobě. Dále je badatelům k dispozici více než šedesát právních databází dostupných v ústavu podle jejich specifikace on-line nebo off-line.[14] Kvalitu knihovních služeb však oceňují nejen její distanční uživatelé, ale především badatelé a výzkumníci, kteří

[12] ŠTĚPÁN, J. A new classification for a foreign, comparative, and international research law library: the system of the Swiss Institute of Comparative Law. *Vanderbilt Journal of Transnational Law*. 1983, 16, s. 557–582.
[13] Knihovní katalog je dostupný na následující adrese: <http://opac.rero.ch/gateway?skin=if>.
[14] Elektronické zdroje je možné konsultovat na domácí stránce *ISDC*. Webové stránky dostupné z: <www.isdc.ch>.

využívají jejích předností osobně. Někteří přicházejí jen k zjištění informace „*au point*", jiní usilují o získání trvalého rezervovaného místa v knihovně a tráví mezi knihami delší čas potřebný k sepsání obsáhlejší, nezřídka kvalifikační práce. Několik tisíc badatelů tak ročně vděčně zužitkovává informační možnosti, které knihovna velkoryse poskytuje.

Knihovna ústavu se snaží ve své činnosti dostát sentenci francouzského knihovníka a myslitele *Gabriela Naudé*, který před takřka čtyřmi sty lety ve svých radách ke zřízení knihovny konstatoval, že „*nic nedoporučí knihovnu víc, než když v ní každý nalezne to, co hledá a co jinde nenašel*".[15] Je třeba dodat, že se to v mnoha ohledech daří. Ústav má jedinečnou a výjimečnou kolekci právní literatury v arabštině, za hranicemi Číny nevídanou a ojedinělou sbírku čínských právnických publikací a nezaostává ani v exkluzívní dostupnosti knih z jiných (i méně exotických, byť odlehlých) částí světa.

Labyrint více jak šedesáti jazyků, v nichž jsou právnické publikace v knihovně k dispozici, je výzvou nejen pro návštěvníky, ale i pro celý tým zaměstnanců. Čtenářům je k dispozici knihovní referenční služba,[16] která je schopna pokrýt okolo čtyřiceti jazyků z vlastních zdrojů. U méně frekventovaných jazyků z různých koutů světa je ovšem i *ISDC* nucen požádat o pomoc své korespondenční spolupracovníky v zahraničí.

Multilingvální prostředí je však vlastní nejen Švýcarskému ústavu srovnávacího práva, ale i celé zemi, v níž tato instituce působí. Nejde jen o to, že oficiální název ústavu je k dispozici ve čtyřech oficiálních jazycích Švýcarské konfederace, k nimž se ještě přidává všudypřítomná angličtina. Připojuje se k tomu navíc ještě *Schwyzerdütsch*, která sice není jazykem zcela oficiálním, často je ale na veřejnosti používána jako nezpochybnitelný znak národní svrchovanosti a v dialogu jako vítané stvrzení švýcarské sounáležitosti. Úloze jazyka jako dynamické části právní tradice věnoval ústav i vlastní jednodenní jednání na loňském XIX. Světovém kongresu srovnávacího práva ve Vídni. Právníci ústavu se ve svých vystoupeních věnovali jednotlivým aspektům lingvistické právní kultury v různých státech světa a vlivu cizích jazyků na národní právní řády. Prezentace vzbudila pozornost a inspirující rozpravu, po níž nakonec všichni účastníci vědecké disputace ocenili pozvání švýcarského ústavu k doznění diskuse do restaurace *Schweizerhaus* rodiny *Kolariků* ve vídeňském *Prateru*.[17]

Zhruba třetina z pětatřiceti zaměstnanců ústavu jsou právníci. Ti naplňují další významný úkol pracoviště. Připravují právní stanoviska a porady, jež si jednotlivé instituce nebo i jednotlivci vyžádají. Ústav ročně zpracuje zhruba dvě stě právních dobrozdání, která jsou co do rozsahu studiemi někdy několikastránkovými, jindy čítajícími mnoho set stran. Během nedávného období patřily k těm rozsáhlejším, zahrnujícím analýzu právního stavu většího počtu států, například srovnávací studie týkající se praxe vydávání dokumentů povolujících vstup na území členských států Rady Evropy (2004), rovnoprávnosti ženy a muže (2005), právní úpravy hazardních her (2006, 2009 a 2014), právní odpovědi členských států EU na vynucené svatby (2007) a dále analýzy přístupu ke spravedlnosti a abstraktní kontrole ústavnosti (2008), vývozu národních kulturních památek (2009), právní úpravy registrovaného partnerství (2010) nebo právní analýzy opuštěných

[15] „*Il n'y a rien qui rende une bibliothèque plus recommandable que lorsque chacun y trouve ce qu'il cherche, ne l'ayant pu trouver ailleurs…*" – NAUDÉ, Gabriel. *Advis pour dresser une bibliothèque*. 1627, s. 33. Dostupné z: <http://visualiseur.bnf.fr/CadresPage?O=NUMM-57704&I=2&M=tdm&T=&Y=Image>.

[16] *Service de référence*. Dostupné z: <http://isdc.ch/fr/bibliotheque.asp/4-0-13001-5-4-0/>.

[17] Restaurace *Schweizerhaus*. Domovské stránky dostupné z: <http://www.schweizerhaus.at/#!/page_home>.

bankovních kont (2011). Další právní studie připravené ústavem na základě přijatých zadání se týkaly pořádání politických demonstrací v blízkosti národních památníků (2012), analýzy trestní odpovědnosti za legalizaci výnosů z trestné činnosti (2012), rozboru organizace a kompetence úřadů na ochranu osobních údajů (2012), anebo právní úpravy práv dětí a rodičů v případě přeshraniční rozluky manželství (2013). V posledních letech se rozsáhlejší právní studie dále týkaly mj. právní úpravy ochrany proti nadměrnému hluku a proti světelnému znečištění (2011 a 2014), analýzy zákonů týkajících se srovnávání cen a srážek z prodejní ceny (2014), rozboru legislativy proti rasismu a proti popírání holocaustu (2014), jakož i právní ochrany odborových organizací a práva na stávku (2013 a 2015).

V letošním roce zřejmě největší srovnávací studií bude analýza evropské právní úpravy blokování, filtrování a odstraňování internetového obsahu. Výše uvedený výběr právních analýz zpracovaných *ISDC* je samozřejmě zcela náhodný, je výsledkem subjektivní volby autora těchto řádků. Úplnější seznam je k dispozici na domovské stránce ústavu, kde jsou také zveřejněny celé texty dobrozdání, pokud k tomu zadavatel udělil souhlas.[18]

ISDC tradičně publikuje výsledky svých vědeckých výzkumů, vedle průběžného zveřejňování na internetu, ve své sbírce publikací („červená řada"), která vychází v edici curyšského nakladatelství Schulthess (prozatím 74 svazků).[19] Zároveň pracoviště vydává tři internetová periodika *ISDC's Letter*,[20] *EU News: Click and Read*[21] a *E-SDC: Etudes Suisses de Droit Comparé*.[22]

Ústav je každoročně místem jubilejního setkání znalců, učitelů a příznivců mezinárodního práva soukromého (*Journée DIP*), které pořádá společně s právnickou fakultou v Lausanne. Navíc *ISDC* vydává od roku 1999 společně s nakladatelstvím Kluwer Law International „Ročenku mezinárodního práva soukromého" (*Yearbook of Private International Law*).[23] Dále organizuje pro odbornou veřejnost větší vědecké konference na aktuální témata, jež jsou spjatá se srovnávací právní vědou. V loňském roce se takových konferencí uskutečnilo pět. Měřítkem jejich úspěšnosti je zájem odborné veřejnosti, který loni hraničil s kapacitními možnostmi pořadatele. Někdy, tak jak tomu je například u letošního říjnového vědeckého sympozia „Srovnávání srovnávacího práva",[24] zájem o účast daleko přesahuje tyto možnosti.

ISDC se podílí také na pedagogické činnosti a vzdělávání studentů domácích i zahraničních univerzit. V loňském roce uspořádal na vlastní půdě dvacet tři setkání se studenty s výukou různých aspektů využívání srovnávací metody v právní praxi. Pracovníci ústavu navíc pravidelně vyjíždějí vyučovat právo na univerzity v tuzemsku i v zahraničí. Nadaným mladým absolventům právnického vzdělávání ústav naopak poskytuje střednědobá stipendia (dvanáct v loňském roce) k postgraduálnímu studiu.

Obecně k propagaci práva slouží v ústavu polední neformální setkání („*Rencontres informelles*"), která dávají každému zájemci možnost ve stručném vystoupení seznámit

18 Srov. dokumenty dostupné z: <http://www.isdc.ch/fr/expertises-juridiques.asp/4-0-13541-5-4-1/>.
19 Ediční řada je digitalizovaná a plně dostupná z domovské stránky *ISDC*: <http://www.e-collection.isdc.ch/>.
20 *ISDC's Letters*. Dostupné z: <http://www.isdc.ch/fr/publications.asp/4-0-13393-5-4-0/>.
21 *EU News, Click and Read*. Dostupné z: <http://www.isdc.ch/fr/publications.asp/9-0-13443-0-0-0/4-0-13383-5-4-1/>.
22 *E-SDC : Etudes Suisses de Droit Comparé*. Dostupné z: <http://www.isdc.ch/fr/publications.asp/4-0-13409-5-4-0/>.
23 *Yearbook of Private International Law*. Dostupné z: <http://isdc.ch/fr/publications.asp/4-0-2930-5-4-1/>.
24 *Comparing Comparative Law*. Dostupné z: <http://www.unifr.ch/webnews/content/133/attach/7036.pdf>.

posluchače s předmětem svého zájmu a podnítit diskusi, která časově obvykle mnohonásobně přesahuje vlastní vystoupení referenta. Tuto příležitost v loňském roce využilo celkem třináct jak tuzemských, tak především zahraničních lektorů, z jejichž podnětu se pak tato setkání uskutečnila.

Intenzívnější organizace je věnována vyhledávaným podvečerním popularizačním setkáním „Když se právo setká…", jež jsou zhruba dvakrát do roka věnována různým aspektům práva a která přitahují značnou pozornost nejen právnické veřejnosti. V minulosti se tato setkání konala například na následující témata: „*Soirée Sherlock Holmes* – když se právo setká s literaturou", „*Soirée Andy Warhol* – když se právo setká s uměním", „*Soirée Charles Chaplin* – když se právo setká s filmem", „*Olympijské soirée* – když se právo setká se sportem" nebo naposledy letos v září „*Soirée Batman* – když se právo setká se superhrdinou".[25] K popularizaci práva a nakonec i ústavu slouží i Sdružení přátel a bývalých stipendistů *ISDC*,[26] které pečuje zejména o následné kontakty mezi příznivci pracoviště.

Rozepisovat se o dalších aktivitách *ISDC* by asi zabralo více, než má mít vyžádaný příspěvek „v rozsahu přibližně 3 stran". Proto mohu jen odkázat na další emotivně nezabarvené informace z výročních zpráv.[27] Ústav je v dnešní době samozřejmě také aktivně přítomen na sociálních sítích, kde je možné získat o jeho činnosti další podrobnější informace.[28]

Pokud se týká počtu zaměstnanců, Švýcarský ústav srovnávacího práva nepatří mezi velká vědecká pracoviště. V porovnání s obdobnými institucemi, např. s právně specializovanými ústavy Max-Plancka v Německu nebo s Ústavem legislativy a srovnávací právní vědy v Rusku,[29] je se svými třiceti pěti zaměstnanci, byť dobře sehranými (včetně jedenácti právníků), pracovištěm spíše komorním. Činnost Švýcarského ústavu srovnávacího práva byla zahájena po třech a půl letech usilovných příprav dne 20. dubna 1982. Je mu tedy 33 let. S letitějšími institucemi jej lze srovnávat jen těžko. Z hlediska doby trvání je v porovnání s šedesátiletým jubilantem teprve v polovině cesty. Jako instituce relativně mladá, se *ISDC* rozhlíží po zkušenostech jinde, se zájmem je vyhodnocuje a pokud to jde, tak je i vstřebává. O to víc potěší, pokud alespoň někdy může svými aktivitami také podnítit a inspirovat. Z tohoto hlediska půjde do budoucna mezi právnickými vědeckými institucemi zřejmě o proces vzájemné spolupráce a vzájemného ovlivňování. V dnešním sbližujícím se světě zkracujících se vzdáleností mají k sobě i tato zařízení nakonec blíže, než by se snad zeměpisně zdálo. V tomto smyslu se připojujeme do řady gratulantů a přejeme i z alpské země Ústavu státu a práva AV ČR do dalších let činorodou aktivitu, mnoho svěžích myšlenek, sladěný a dobře naladěný pracovní kolektiv, šťastnou ruku v organizaci vědecké práce a hodně úspěchů při prezentaci výsledků své činnosti. *Ad multos et faustissimos annos.*

---

[25] *Soirée Batman : Quand le droit rencontre les Super-Héros.* Dostupné z: <http://www.isdc.ch/d2wfiles/document/5509/4018/0/Bulletin_Batman-A5-VISU-OK%20(2).pdf>.

[26] *Association des Alumni & Amis de l'Institut suisse de droit comparé.* Dostupné z: <http://isdc.ch/fr/reseau.asp/4-0-13449-5-4-1/>.

[27] Výroční zprávy ústavu. Dostupné z: <http://www.isdc.ch/rapport-annuel>.

[28] Aktuálně Facebook, Twiter a Linkedin. Přímé spojení je dostupné z domovské stránky: <http://isdc.ch/>.

[29] *Институт законодательства и сравнительного правоведения при Правительстве Российской Федерации*. Webové stránky dostupné z: <http://www.izak.ru/>.

Comparing of Laws

Josef Skála

Abstract: *This information was written on the sixty-year anniversary of the foundations of Institute of State and Law in Prague. The author discusses his professional beginnings and introduces the Institute, where he today employs the knowledge and experience acquired during his apprenticeship. Detailed information is provided about the Swiss Institute of Comparative Law, where the author has been employed for more than twenty years. The Swiss institute serves as a research and educational organization, using comparative legal methods. The author talks about some of the major activities of the Swiss institute, especially legal opinions, scientific research and conference activities. It is also explained how the institution manages and develops a specialized law library and provides valuable resources in the form of international legal documents and foreign legislation. The Swiss Institute of Comparative Law offers a library collection of more than half a million current law books and over two thousand legal journals in print, around 900 periodicals in electronic form and sixty legal databases. The author concludes by speaking of the necessity and inevitability of cooperation between research institutes of a similar nature. Congratulating the Czech Institute of State and Law on its anniversary, he wishes it an exciting future full of fresh ideas and successful team work, and looks forward to seeing the fruits of its scientific work in the years to come.*

Key words: *comparative law, legal education, legal libraries, legal databases, cooperation of legal research institutions*